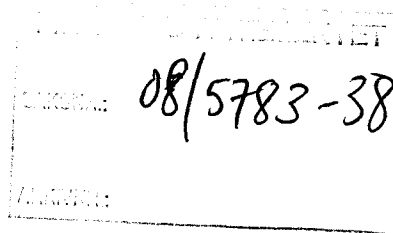

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
08/5783 J pab/SBP

Vår ref.
200807517- /BG

Dato
11.02.2009

Høring - Om utprøving av periodiserte virksomhetsregnskap i staten

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev datert 20.11.2008 om utprøving av periodiserte virksomhetsregnskap i staten.

Finansdepartementet etablerte i 2004 et prosjekt for utprøving av interne virksomhetsregnskap basert på periodiseringsprinsippet i statlige forvaltningsorganer. Hensikten med prosjektet er å legge til rette for et bedre informasjonsgrunnlag for ressurs- og aktivitetsstyring i virksomhetene. Periodiserte regnskap gir supplerende informasjon til et informasjons- og beslutningsgrunnlag basert på kontantprinsippet.

Det er utviklet et sett med foreløpige statlige regnskapsstandarder til bruk i pilotvirksomhetene. Formålet med høringen er forut for evalueringen i 2009, å innhente faglige vurderinger og synspunkter på de regnskapsmessige veivalgene og tilpasningen som er gjort i de foreløpig statlige regnskapsstandardene.

Finansdepartementet vil komme tilbake til den videre oppfølgingen av utprøvingen ifm fremleggelse av statsbudsjettet høsten 2009.

Justisdepartementet har sendt saken på høring til alle sine underliggende/tilknyttede virksomheter. Det er kommet inn noen få svar. Noen virksomheter sier seg fornøyd med de regnskapsstandarder som omfattes av Finansdepartementets forslag, men peker bl.a. på at det vil være behov for opplæring. Andre mener omleggingen vil føre til økt ressursbehov for føring og oppfølging av regnskapsinformasjon og at gevinstene ikke synes å veie opp dette.

Nedenfor følger JDs merknader i saken, som på flere områder sammenfaller med tilbakemeldingene fra virksomhetene i justissektoren. Det er imidlertid uenighet blant virksomhetene og vi vedlegger derfor høringssvaret fra Politidirektoratet, som er den

virksomheten som er mest negativ til forslaget.

- 1) JD er enig i at det fremstår som hensiktsmessig å etablere et felles sett med statlige regnskapsstandarder for virksomheter som velger å føre sitt interne virksomhetsregnskap etter andre prinsipper enn kontantprinsippet. Felles standarder bidrar til at man når målet om sammenlignbar informasjon mellom virksomheter og over tid, og vil være viktige retningslinjer for virksomhetene. Det må imidlertid påses at de ulike forhold og krav hos de enkelte virksomheter er mulig å ivareta, selv i en standardisert kontoplan. JD er for øvrig svært usikker på om kravet til periodisert regnskapsføring bør gjøres obligatorisk, og om føring av regnskapet etter alternative prinsipper reelt gir bedre styringsinformasjon som forsvarer økt ressursbruk og strengere kompetansekrav til regnskapsmedarbeidere i statlig virksomhet.
- 2) Det synes hensiktsmessig å utvikle en felles statlig kontoplan som ligger tett opp til Norsk Standard kontoplan. Dette vil redusere skillet mellom regnskapsføringen i privat og offentlig sektor, noe som i seg selv er positivt da man i større grad kan utveksle erfaring og kompetanse mellom sektorene.
- 3) Det vil være en del vesentlige forskjeller på statlige og private krav til regnskapsføring, aksjelov, eierskapsinteresser osv. Statlige virksomheter vil mest sannsynlig aldri få krav til avkastning og overskudd som en privat virksomhet. Statlige virksomheter er heller ikke knyttet opp mot skattemessige forhold, slik at alle mulig beregnede og kalkulatoriske utgifter i en viss grad får mindre betydning. Så lenge utgifter til pensjonspremie ikke belastes bruttobudsjetterte virksomheter anser vi det på nåværende tidspunkt som lite hensiktsmessig å utvikle et system der utgifter som for eksempel pensjonspremie blir regnet som en del av de ordinære driftskostnadene. Dersom den årlige pensjonspremien skal resultatføres, anser vi det som naturlig at de fremtidige pensjonsforpliktelsen også balanseføres på virksomhetsnivå.
- 4) Avskrivninger er mer håndfaste beregninger av utgifter, basert på eksakte tall fra regnskapet. Vi anser det som hensiktsmessig å kostnadsføre avskrivninger.
- 5) Det er ikke hensiktsmessig å beregne og utgiftsføre kalkulatorisk forsikringspremie, jf. også svaret under punkt 3.
- 6) JD forstår forslaget som at det skal beregnes renter for den andelen av bevilgningen som går til dekning av investeringer i anleggsmidler, nærmest for å synliggjøre at bevilgninger til investeringer har en pris i form av muligheten for alternativ plassering av bevilgningen. JD har ingen sterke synspunkter i sakens anledning, men heller nok mot at det bør være tilstrekkelig at den kalkulatoriske renteberegningen fremgår av note.
- 7) Det er uklart for JD hva som ligger i begrepet innkrevingsvirksomhet. JD viser imidlertid til at tinglysingsavdelingen ved Statens kartverk som sin primære oppgave registrerer rettigheter i fast eiendom og borettsandeler. Statens gebyrinntekter på området er betydelige og en del av virksomhetens aktiviteter består av å kreve gebyrene inn. JD viser også til at det er utarbeidet en merinntektsfullmakt på området, hvor det fremgår at bevilgningen kan overskrides tilsvarende merinntekter knyttet til borettsregisteret. Det er altså en sammenheng mellom ugiftene til driften av tinglysingsavdelingene og de gebyr som

kreves inn. JD viser ellers til at tinglysingsgebyret fortsatt er betydelig overpriset men at gebyret for registrering av borettsandeler er fastsatt noe nærmere selvkost.

Det er uklart for JD hvordan ovennevnte organisering best kan fremstilles i et resultatregnskap. Men, som en del av tinglysings kjerneoppgaver fremstår det som underlig om ikke gebyrinntektene skal synliggjøres som en gjennomstrømningspost i resultatregnskapet. Merinntektsfullmakten vil vi anta vil fremstå som en reell inntekt.

Vi gjør oppmerksom på at også enkelte andre virksomheter innenfor justissektoren krever inn gebyr, men her fremstår ikke de gebyrpliktige oppgavene som virksomhetens kjerneoppgave, på lik linje med tinglysingen.

- 8) Tilskuddsforvaltning inngår ofte som en del av virksomhetens aktiviteter. For å legge til rette for et resultatregnskap som ivaretar virksomhetsområdet som helhet, mener vi det er hensiktsmessig å presentere tilskuddsforvaltning som en gjennomstrømningspost i resultatregnskapet.
 - 9) Ved å presentere statlige bevilgninger som en inntekt, vil man komme nærmere en resultatregnskapsoppstilling som man i dag kjenner fra det private. Dette vil gi en mer fullstendig resultatoppstilling. For å kunne sammenligne mellom statlige og private virksomheter vil dette dermed bli enklere. På den annen side fremstår det som søkt og lite aktuelt med sammenligninger med private virksomheter. JDs virksomheter er uenig i hvor hensiktsmessig det er å presentere bevilgninger som inntekt.
 - 10) Dersom et periodisert regnskap skal innføres, fremstår resultatregnskapsoppstillingen med sine tilpasninger som hensiktsmessig for statlige virksomheter. Ved å bokføre inntekter fra bevilgninger kan en "korrekt" resultatoppstilling presenteres. Vi viser for øvrig til svaret under punkt 9.
- I mindre virksomheter er det ikke tilstrekkelige ressurser/kompetanse til å utarbeide periodiserte virksomhetsregnskaper.
- 11) De regnskapsmessige tilpasninger som er foretatt for anleggsmidler og infrastruktur mv. ser hensiktsmessig ut.
 - 12) De regnskapsmessige tilpasningene som er foretatt for finansiering av anleggsmidlene ser hensiktsmessig ut.
 - 13) JD har ingen merknader på dette punkt.
 - 14) Dersom systemet skal gjennomføres, anser JD det som hensiktsmessig å vise en full balanse. Reelle gjeldsposter finnes og kan settes opp også i dag, mens eventuell virksomhetskapital og beregnede gjeldsposter vil bli noe nytt. Det er imidlertid usikkert om staten og statlige virksomheter vil ha nytte av slike beregninger. Kostnaden med å foreta slike beregninger kan fort bli høyere enn nytten av å få vist dem i en fullstendig balanse. I tillegg er det flere elementer i balanseoppstillingen som kan synes lite relevante.

- 15) Dersom det skal utarbeides en fullstendig åpningsbalanse, fremstår de verdsettelsesprinsipper som er valgt som hensiktsmessige. Det stilles imidlertid spørsmål ved hvordan eldre eiendeler som fortsatt har en høy bruksverdi skal reflekteres i balansen. JD vil på generelt grunnlag anføre at det trolig vil bli svært ressurskrevende å beregne bruksverdi for samtlige anleggsmidler.
- 16) Det kan være hensiktsmessig å utarbeide kontantstrømoppstilling etter den direkte modellen.
- 17) Samlet sett fremstår de veivalg og tilpasninger som er foretatt som hensiktsmessige. JD gjentar imidlertid at verdien av å fremstille regnskapet etter andre prinsipper enn kontantregnskapet fremstår som høyst uklar. Det forutsettes at dette kan dokumenteres bedre i det videre arbeidet med saken. Enn så lenge legger JD til grunn at det skal konkluderes mht retningslinjer for de virksomheter som velger å føre regnskapet etter alternative prinsipper. Det forutsettes at det utarbeides en veileder med konkrete og enkle eksempler som støtte for de virksomheter som vil ønske føre regnskapet etter de foreslåtte prinsipper. JD antar kostnadene ved en innføring kan bli høy.
- 18) JD har mange større og mindre virksomheter. Vi vil anta at enkelte av virksomheten innehar den nødvendige kompetansen for å kunne håndtere en innføring av nye statlige regnskapsstandarder, mens andre trenger opplæring/økt kompetanse. Spørsmålene vil være mange i en overgangsfase, og vi legger til grunn at det ved en eventuell omlegging vil bli gitt tilbud om omfattende kurs/seminarer i denne sammenheng.

Med hilsen

Thomas Bettum
avdelingsdirektør

Tove Kristin Flølo
seniorrådgiver